

[Christmas Møller.]

først og fremmest burde koncentrere sig om Nuets og den nærmeste Fremtids Opgaver.

Jeg vil da gerne først angaaende Brændsels-situationen og det Arbejde, som Brændselsnævnet og Det erhvervsøkonomiske Raad har haft med at gøre, rent objektivt sige følgende: Det erhvervsøkonomiske Raad blev nedsat lige i Begyndelsen af September, og paa et af sine første Møder nedsatte det et Brændselsnævn. I Løbet af meget kort Tid indstillede Brændselsnævnet, at der skulde foretages forskellige Brændselsrestriktioner. Jeg har jo ingen Ret til at give en Redegørelse for Forhandlingerne angaaende disse Spørgsmaal, men jeg tror ikke, jeg vil blive modsagt, naar jeg siger, at hverken de forskellige Led eller Offentligheden havde megen Sympati for eller Forstaaelse af de Indskrænkninger, der blev foreslaaet fra Nævnets Side, og naar det ærede Medlem Hr. Jensen-Broby i det Svar, han gav den højtærede Handelsminister, rettede et Angreb paa Brændselsnævnet og navnlig paa dets Formand, Direktør Chr. H. Olesen, fordi han ikke sagde noget, saa er den mildeste Forklaring herpaa den, at det ærede Medlem Hr. Jensen-Broby ikke ved, hvad der er foregaaet, for jeg er ganske enig med den højtærede Handelsminister i, at der ikke med Rette kan rettes et saadant Angreb paa Brændselsnævnet. Der er paa et meget tidligt Tidspunkt givet Udtryk for, at man paa dette Omraade burde træffe Spareforanstaltninger, og hvis man rent objektivt vil se paa, hvad der er foregaaet paa dette Omraade, synes jeg, det er rimeligt ganske nøjternt at fremsætte Tallene. Der er da Forholdet det, at indtil og med Oktober 1939 var Indførselen af Brændsel her til Landet større end i 1938. I November 1939 indførte vi 406 000 t Stenkul imod 351 000 t i November 1938, hvorimod der for Cinders og Koks var en stor Nedgang, nemlig 129 000—130 000 t i November 1939 mod 177 000—178 000 t i 1938. Først i November 1939 naar man altsaa paa et enkelt Omraade, hvilket man først faar Besked om i December, til Klarhed over, hvorledes Stillingen er. I December 1939 er Tallene meget katastrofale: for Stenkul ca. 250 000 t i December 1939 mod lige ved 400 000 t i December 1938.

Saaledes er altsaa Udviklingen, og det synes mig, som om der hverken paa det ene eller det andet Punkt har været tilstrækkelig Vilje til at forstaa, at vi gik ind i en overmaade vanskelig Situation. Hvis jeg skal skildre Forholdene, som jeg mener de ligger, vil jeg sige, at efter min Opfattelse

er der ganske utvivlsomt gjort en Fejl paa eet Omraade. Da man af let forstaaelige Grunde gerne vilde have, at vore to Brændselspriser skulde nærme sig hinanden, forsøgte man i December at opnaa lavere Fragtomkostninger, hvilket bevirkede, at man ingen Fragt fik og dermed ikke de Indførsler til Landet, som man skulde have. Jeg tror ikke, at man, hvis man gaar til Bunds i Sagen, kan bestride, at Forholdet er det, at man dels har haabet paa, at Fragtomkostningerne skulde falde, dels har haft Interesse i, at de to Priser var saa sammenfaldende som muligt, hvilket har ført til, at en Del Fragt er gaaet fra os og ikke har hjulpet os, som den skulde.

Der næst vil jeg gerne gaa over til den anden Side af Sagen, som unægtelig har nok saa stor Interesse for mig, og det er Spørgsmaalet om, hvem der har Ansvaret, og i ganske særlig Grad Spørgsmaalet om, hvorledes vi skal komme igennem den kommende Tid, og i den Forbindelse vil det ikke undre nogen, at jeg siger, at jeg synes, Regeringen i for ringe Grad har været besjelet af den Opfattelse, at den meget hurtigt skulde sige til Befolkningen, hvor slet det stod til for vort Land. Naar den højtærede Handelsminister f. Eks. i sin Tale her i Dag — jeg beder om Tilladelse til at fremkomme med et meget kort Citat — siger:

„Jeg kan hertil svare, at Forskrifterne er udfærdiget meget kort Tid efter, at Brændselsnævnet havde rejst Spørgsmaalet, men at det formentlig i øvrigt ikke kan undre, at man fra Regeringens Side først skrider til saa indgribende Foranstaltninger, som Talen er om i Dag, naar enhver anden Udvej skønnes at være lukket“.

saa er jeg ikke enig med ham deri. Jeg tror, Regeringen maa være helt klar over, at den kan faa det danske Folk og den danske Rigsdag og ogsaa mit Parti med til meget stærkere og skrappe Indskrænkninger, naar man ser, der er Plan, Fornuft og Forstand i det. Og jeg er slet ikke enig med Handelsministeren i, at man skal vente, saaledes som man har gjort det, og som man siger, man almindeligvis vil gøre det, idet Spørgsmaalet i Dag simpelt hen er et Spørgsmaal om, hvorvidt vi har Penge og har Raad til en Indførsel som den, man i Øjeblikket regner med. Jeg hører til dem — og jeg mener, jeg har Lov til at gentage det her i Rigsdagen i Dag —, som fra første Færd har sagt, at jeg tror, at vi simpelt hen ikke faar Penge og Raad til det. Nu omtaler man Kulspørgsmaal og Brændselsspørgs-